

FILATELISTISK HØJSKOLE

14. OKTOBER 2023

Det "tabte" Tyskland

KALININGRAD

WROCLAW

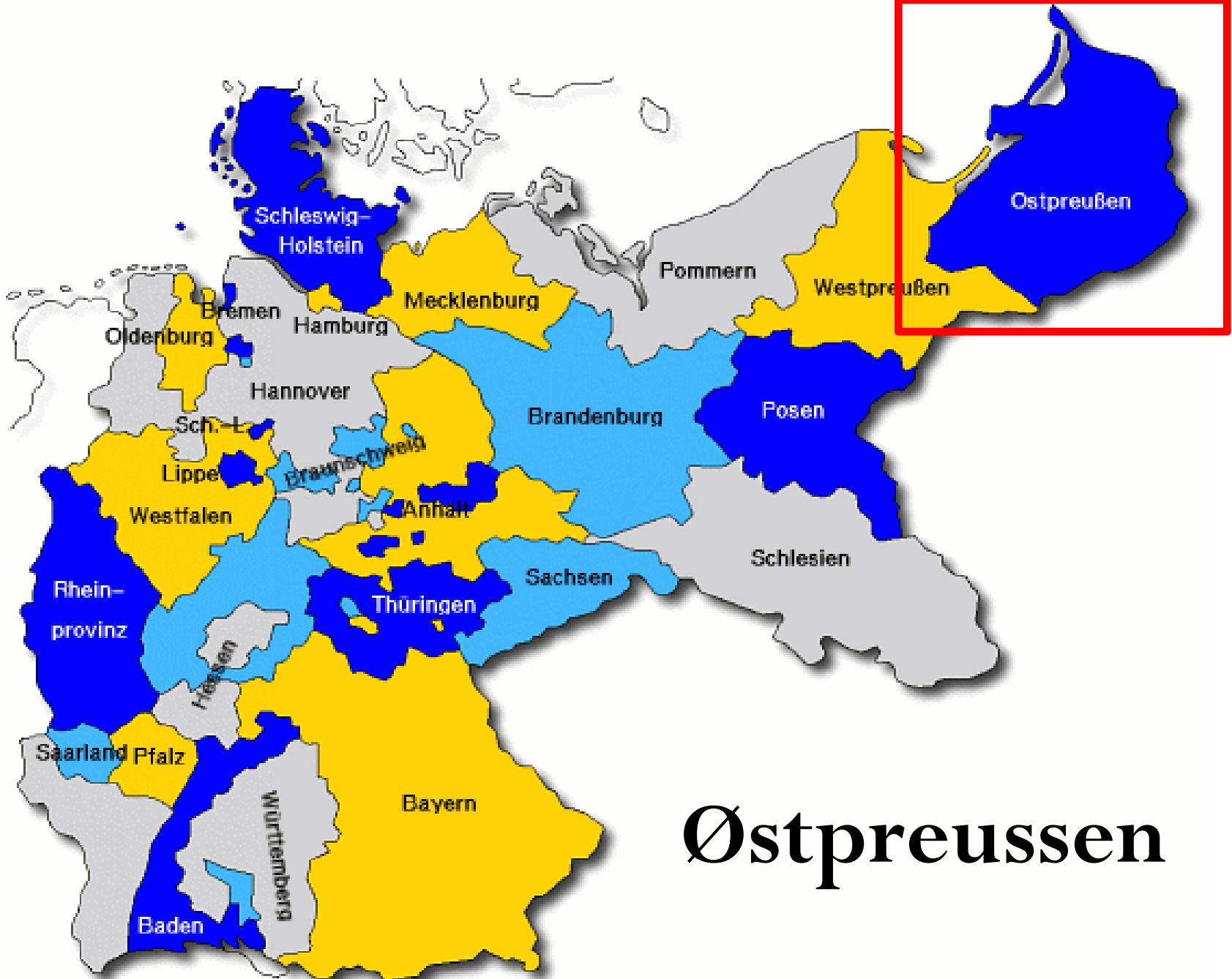
SOVETSK

PROVINSER

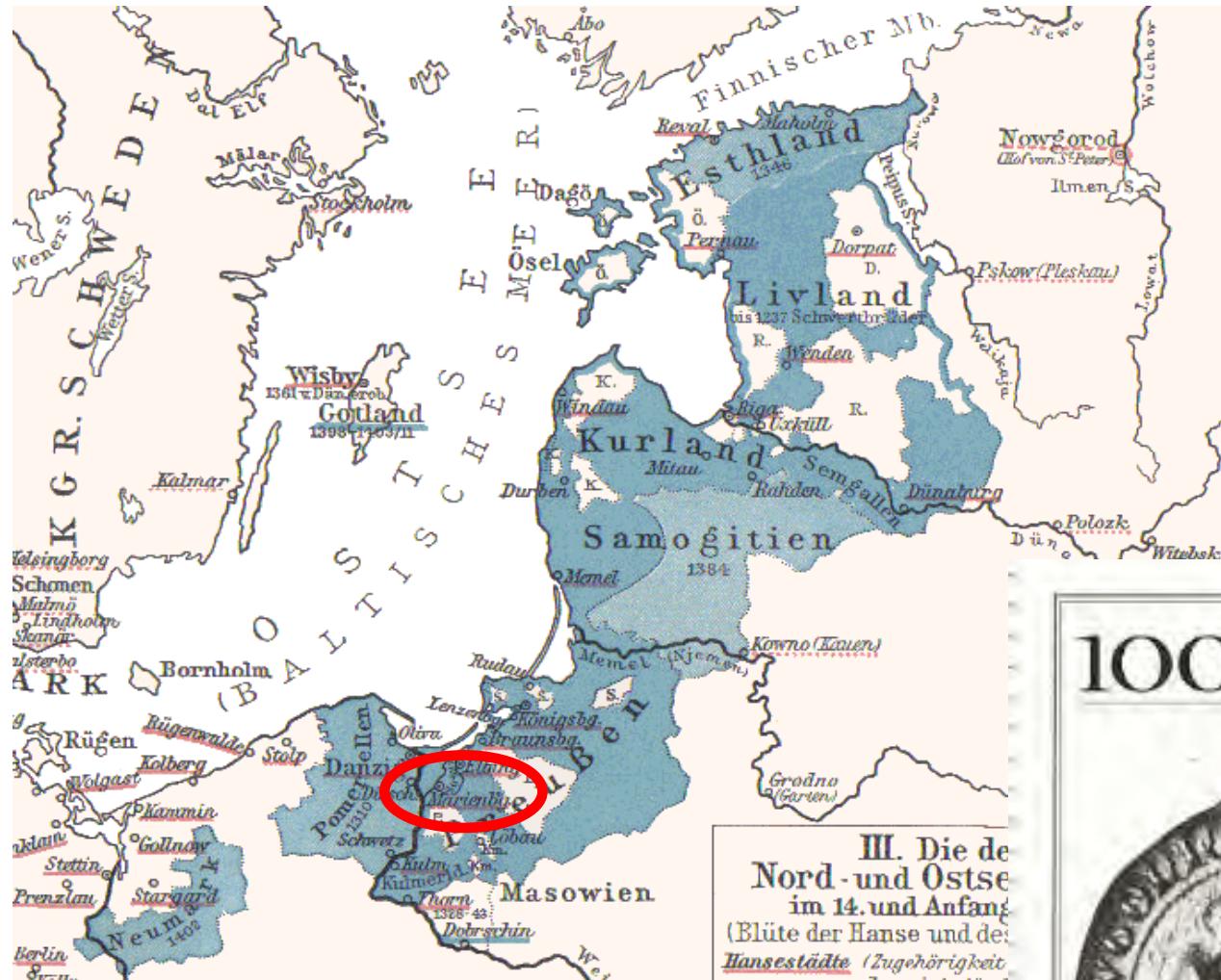
- Østpreussen
- Vestpreussen
- Posen
- Schlesien

Tyskland 1918

Østpreussen

1990 fejrede man 800-året
for den Tyske Orden med
dette frimærke

III. Die de
Nord - und Ostse
im 14. und Anfang
(Blüte der Hanse und der
Hansestädte /Zugehörigkeit
niederländ

1309
ie Hanse o
gen od. Ma
les Deuts

1309
Erwerbu
Gebiete der

K.- Bm. Kü
- Bm. Ermu
- P.- Bm. I

stab 1 : 1

50 0 50 150

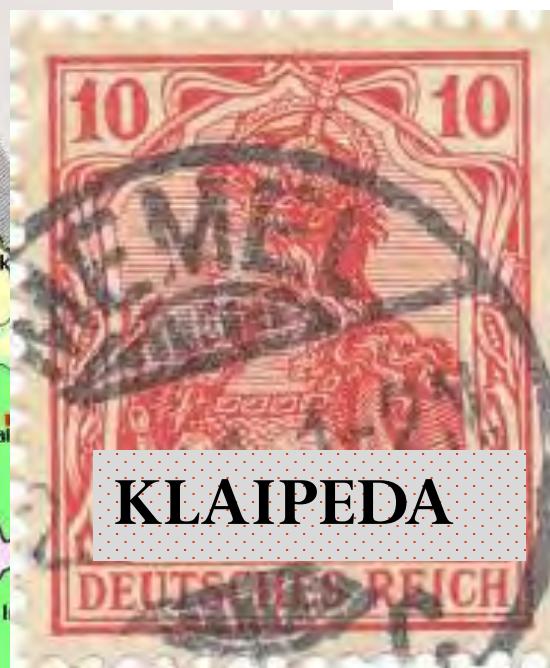

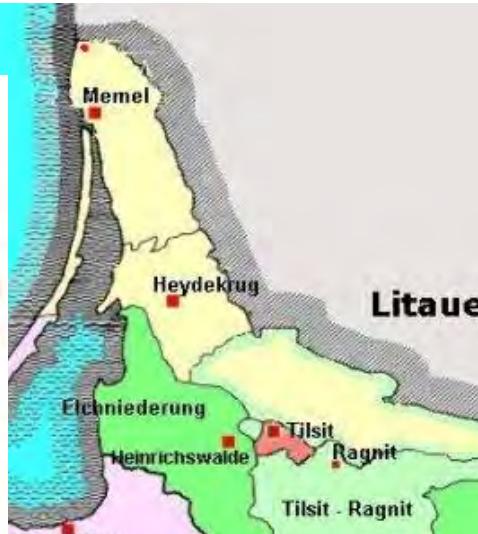
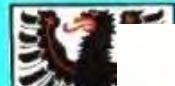
Marienburg (Malbork) er grundlagt af den Tyske Orden i 1200- og 1300-tallet og var centrum for ordensmesteren. Det er verdens største borgkompleks bygget af mursten.

Marienburg/Wpr. - Die Marlenburg - Westseite

3/324

Königsberg / Kaliningrad. Den tyske ordens hovedstad efter at Marienburg var erobret af en polsk konge

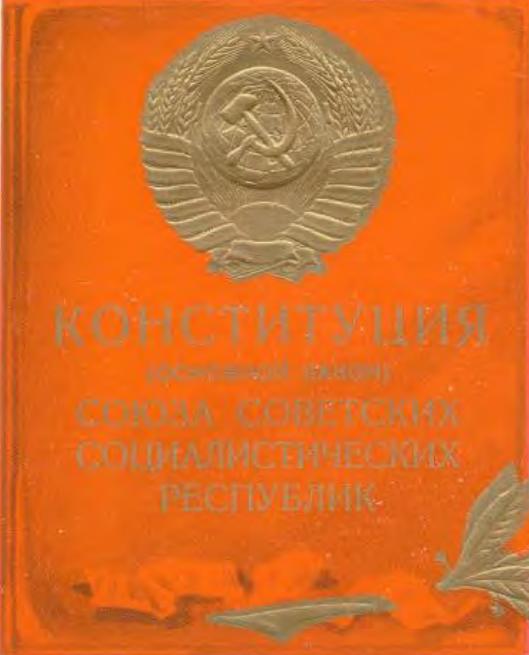

**Slottet i Königsberg, hovedsæde for ordensmesteren og
stedet, hvor de preussiske konger blev kronet.**

Königsberg i. Pr.
Münzplatz

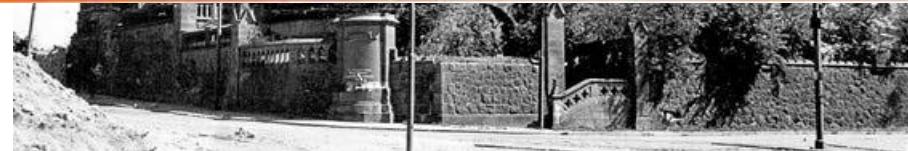
Slotssøen set fra slottets tårn

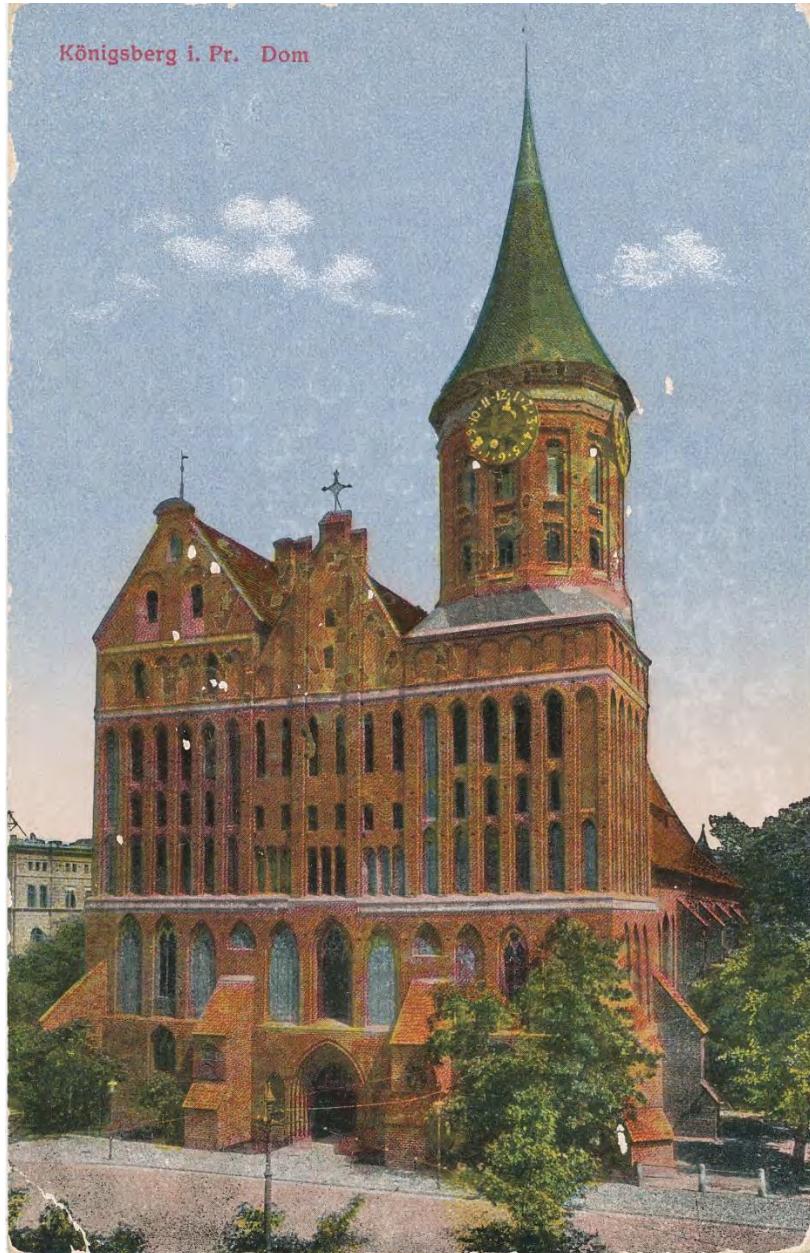

ВЫРАЖАЯ ВОЛЮ
СОВЕТСКОГО НАРОДА,
ВЫПОЛНИЯ ЕГО ПОРУЧЕНИЕ,
ВЕРХОВНЫЙ СОВЕТ СССР
ПРИНЯЛ НОВУЮ
КОНСТИТУЦИЮ
СОЮЗА СОВЕТСКИХ
СОЦИАЛИСТИЧЕСКИХ
РЕСПУБЛИК.
УТВЕРЖДЕН
ОСНОВНОЙ ЗАКОН
ПЕРВОГО В МИРЕ
ОБЩЕНАРОДНОГО
СОЦИАЛИСТИЧЕСКОГО
ГОСУДАРСТВА.

Л. И. БРЕЖНЕВ

* 1977 *

**Domkirken i Königsberg,
som blev genopbygget i
1990'erne.**

Königsberg / Pr. Universitet

Albertus-Universitetet i Königsberg.
Grundlagt af hertug Albrecht af Preussen, der også var ordensmester

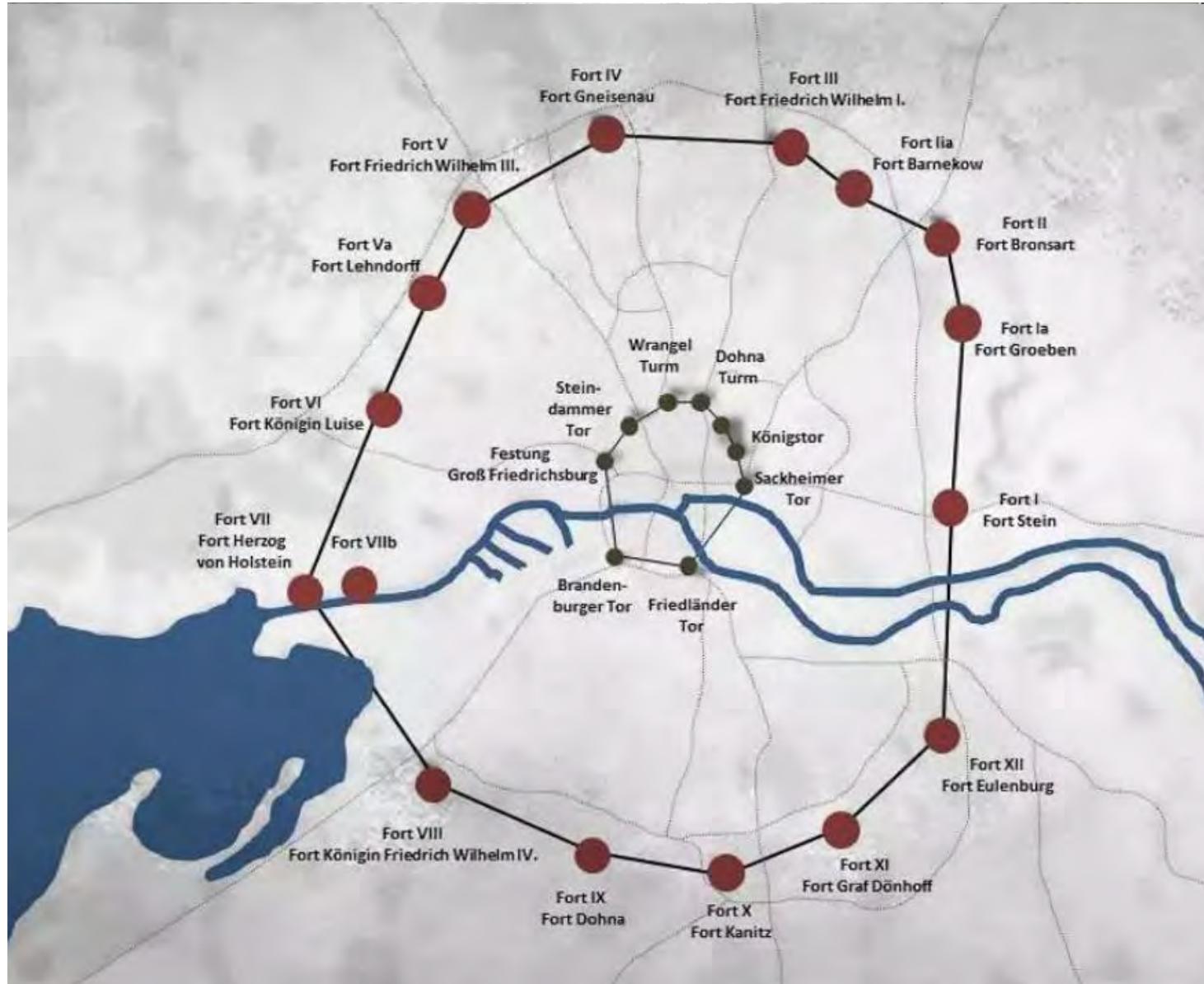

Albertus-universitetet i Königsberg fejrer sit 400-årige ju
1944. Frimærket udkom 1. juli 1944 og det var godt de nå
før det i august samme år blev bombet af englænderne.

Königsberg ligger ved floden Pregel, der løber fra øst mod vest i Østpreussen.

Fæstning Königsberg

6 BYPORTE

Steindammer Tor

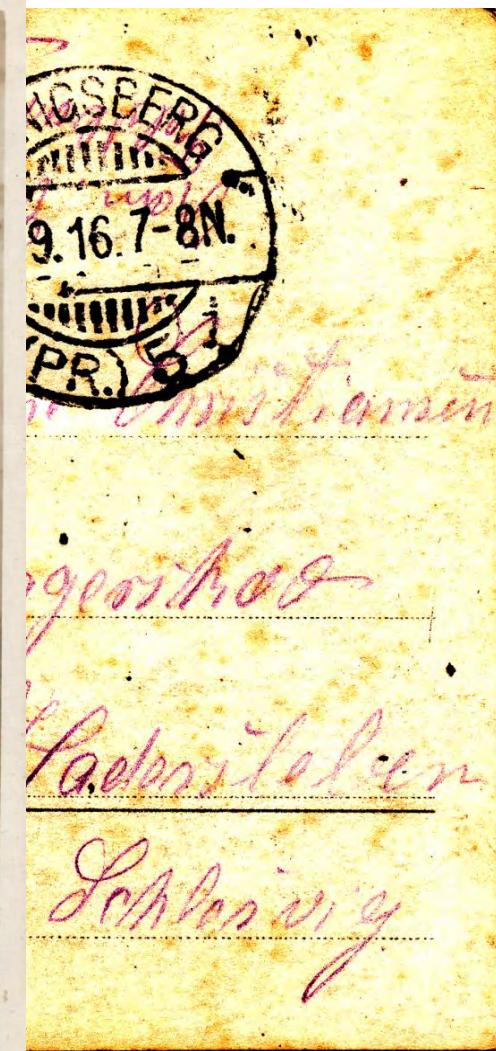

Königstor

Feltpost fra Königsberg til min farmor fra bror Peter

103479
Hans Christian
Lundsgaard
Königsberg
Den 16. 7. 1916.
Bror Peter
Sender med
min beste hilsen
til min farmor
Hans Christian
Lundsgaard
Königsberg

GODSER OG SLOTT

Godset "Markienen", hvor Viggo Larsen var godsforvalter.

Schloss Neudeck

Kornlagre i Königsbergs havn

© IS PAN

Schloss Dönhofstädt - Königsschloss

100. Geburtstag von Marion Gräfin Dönhoff

Ausgabetag: 12. November 2009

Marion Gräfin Dönhoff und Helmut Schmidt, beide Mitherausgeber der „Zeit“, auf dem Weg zu einer Podiumsdiskussion im Herbst 1997

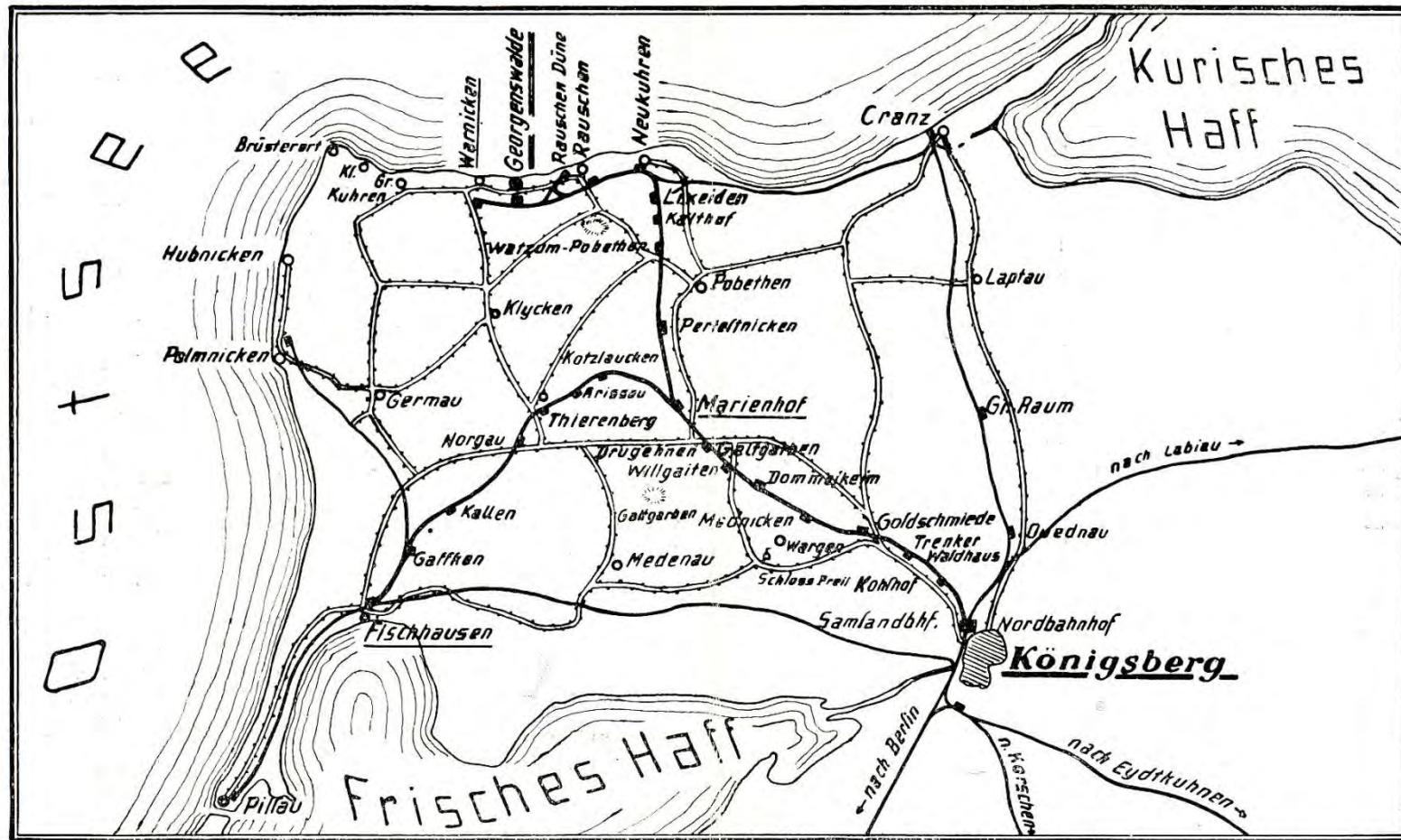

Ferieområdet
SAMLAND

20

Her starter ferieturen til Samland

Verkehrskarte vom Samland

JANTARNIJ

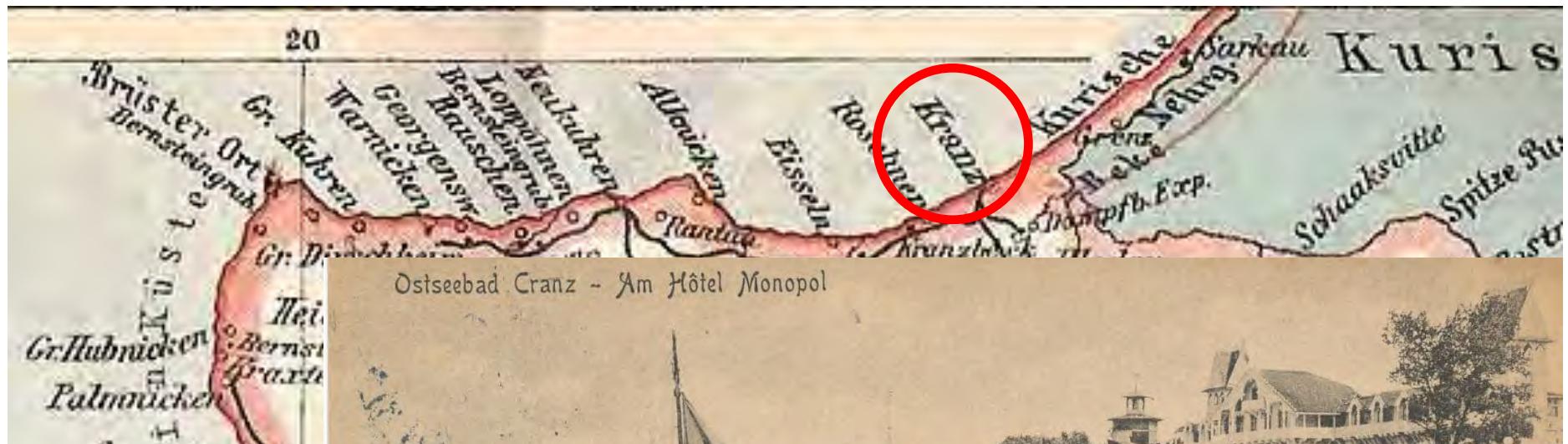
SWETLOGORSK

Ostseebad Rauschen - Strand

Ostseebad RAUSCHEN. Drahtseilbahn.

Jelenogradsk

KURISCHE
NEHRUNG

KURISKE
LANDTANGE

EUROPAS STØRSTE VANDREKLITTER

Fiskerbåde, kaldet Kurenkahn, på
indsøen Kurisches Haff.

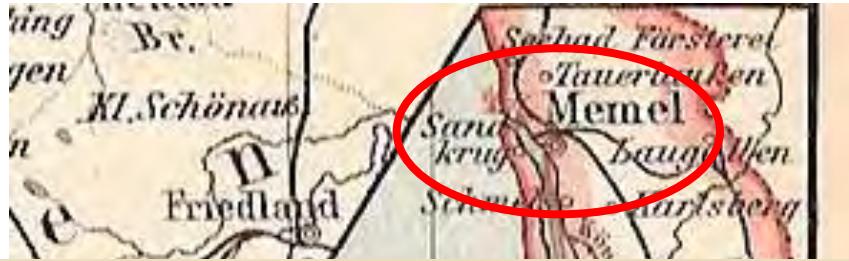

Thomas Mann havde sommerhus i Nidden,
som de lokale kaldte ”Onkel Toms Hütte”.

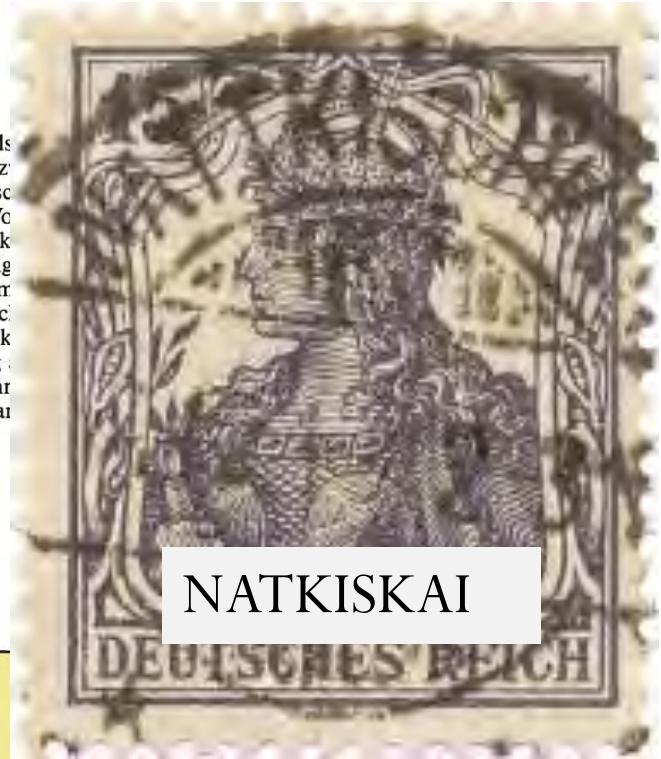
31 Vor dem Ferienhaus in Nidden, 1930: Katia, ihre Eltern und Thomas Mann; links Elisabeth und Golo

**Den italienske udsigt.
Udsigten fra Thomas
Manns sommerhus.
Maleri af kunstner fra
kolonien i Nidden.
Kolonien opstod
samtidig med
Skagensmalerne.
På samme måde som
Brøndums i Skagen
samlede den lokale
krovært mange af
værkerne i et museum.
Russerne ødelagde
malerierne ved at
brænde dem i en sauna.**

Aufgrund des Artikels des Memelstromes bz chende Teil der Kurisc Mächte abgetreten. Vc melgebiet durch Frank te). Januar 1923 erfolg durch Litauen und am Post unter das litauisc migte die Botschafterk en unter Zusicherung führung der Litaswähr rechtskräftig. Da über.

Versailles-fredskonferencen

WOODROW WILSON
1856 - 1924

USA'S 28. PRÆSIDENT
1913 - 1921

Memelområdet under Folkeförbundets kontrol
med en fransk höjkommissär

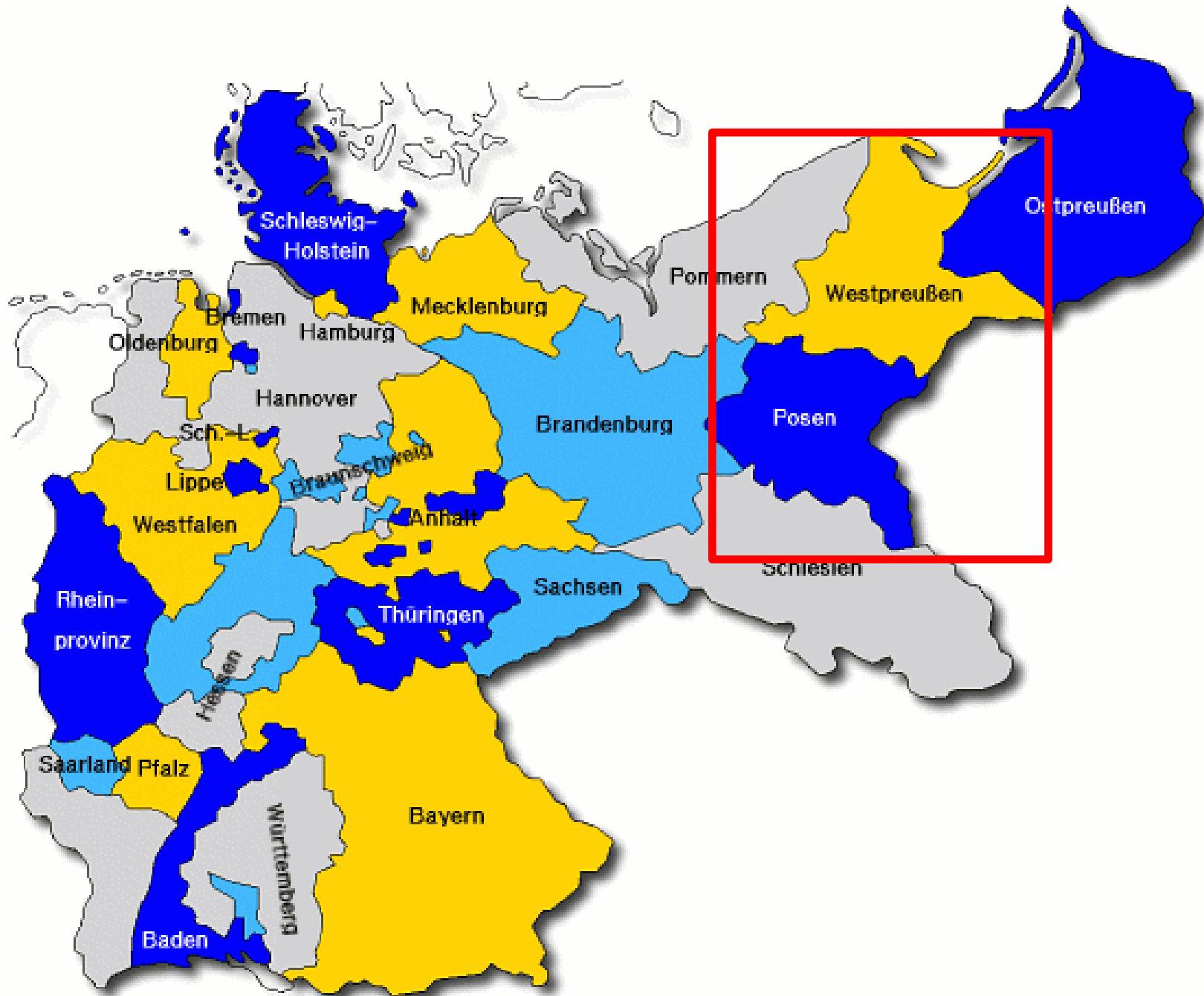

Heydekrug - Silute

Memelområdet under litauisk besættelse 1923

Heydekrug - Silute

DAS DEUTSCHE REICH
„Weimarer Republik“
„Drittes Reich“ 1919

Den polske korridor

DANZIG

FRISTADEN DANZIG

Grenzmark Posen-Westpreussen

Grenzmark Posen-Westpreußen 1922–1938

Kreis ("District")	Polish spelling	1905 Pop	Polish	German	Jewish	Origin
City of Bromberg	Bydgoszcz		16%			
Bromberg	Bydgoszcz		38%			
Czarnikau	Czarnków		27%			
Filehne	Wieleń		28%			
Gnesen	Gniezno		67%			
Hohensalza	Inowrocław		64%			
Kolmar	Chodzież		18%			
Mogilno	Mogilno		76%			
Schubin	Szubin		56%			
Strelno	Strzelno		82%			
Wirsitz	Wyrzysk		47%			
Witkowo	Witkowo		83%			
Wongrowitz	Wągrowiec		77%			
Znin	Żnin		77%			

MOSCHIN

BOJANOWO

CHWALKOWO
KOBYLIN
KROTOSCHIN
OSTROWO

Grenzmark Posen-Westpreußen 1922–1938

SCHNEIDEMÜHL (PILA)

1894
POSEN

1937
POSEN-
WESTPREUSSEN

1940
POMMERN

Flötenstein - Koczala

Otto Bärwald
Baumeister
Flötenstein (Grenzmark) (Pommern)

Grenzmark Posen-Westpreußen 1922–1938

Grimmianus, den 22. 2. 18
Liebe Melli, Maria ist hier!
Ich muss dir vom Hofe
sagen wir sind fast vor
dem die ganze Stunde auf
der Nation im Wogen
angelaufen und der Zug auf
der zweiten Mann und sind
wieder ins Auto gegangen
wir sind wieder auf und
sind auf keiner. Sonst alles
auf gut. Sie allein hat
die Reise gemacht.

5. Verlag: Fritz Krauskopf, Königsberg i. Pr. u. Ostseebad Cranz.
Liegentdruck Graphische Gesellschaft, Art.-Ges., Berlin SW. 63

Feldpost

T
Irene

Karin Lehmann

Berlin-Borsigwalde

Marienstr. 7

Bp

76

Togpost Dirschau (Vestpreussen) til
Eydtkuhn (Østpreussen)

Togforbindelser til og fra Østpreussen

SEEDIENST OSTPREUSSEN

Dampskibet "Tannenberg"

SV
Z
D
MI

Seedienst Ostpreußen

Absender:

Wohnort:
Straße, Hausnummer,
Gebäudeteil, Stockwer

SEEDIENST OSTPREUSSEN

9. Juli 1941

”Tannenberg”, nu et mineudlægningsskib, synker efter at være sejlet ind i en svensk
minespærring

SEEDIENST OSTPREUSSEN

Turbineskibet "Kaiser"

Befordrede
turister til
badestederne i
Østpreussen

Hitlers hovedkvarter 'Ulveskansen'.

Wilhelm Keitel, Hermann Göring, Hitler, Martin Bormann

CLAUS SCHENK
GRAF
VON
STAUFFEN-
BERG
† 20. VII.
1944

20

DEUTSCHE BUNDESPOST

TAG DES 20. JULI · 1944/1964

Med denne blok udgivet 20. juli 1964 ville man hædre folkene fra 20. Juli 1944, hvor man forsøgte at slippe af med Hitler i Ulveskansen.

Tom Cruise i "Operation Walküre".

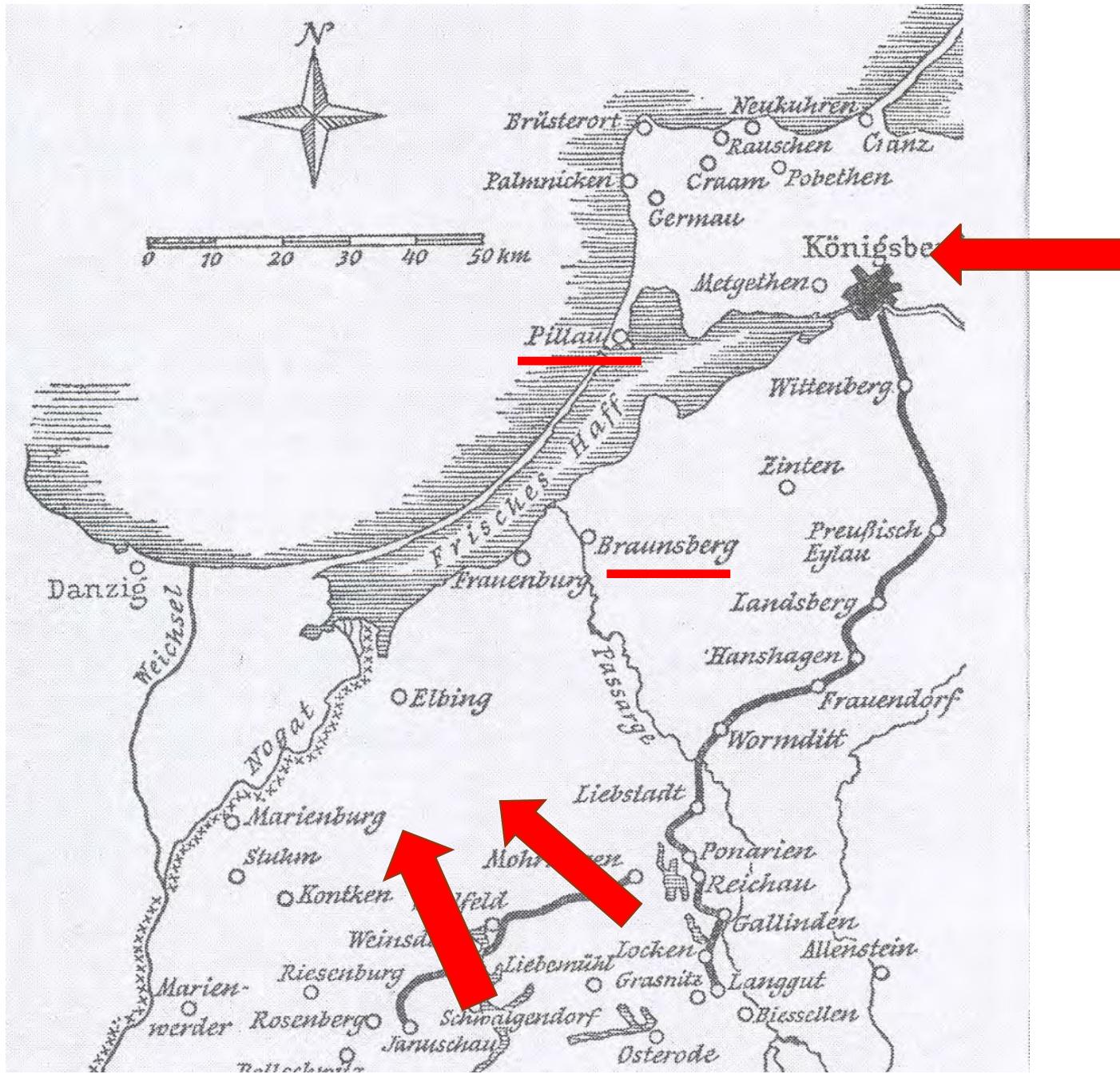
FLUGTEN FRA ØSTPREUSSEN

Braunsberg / Braniewo

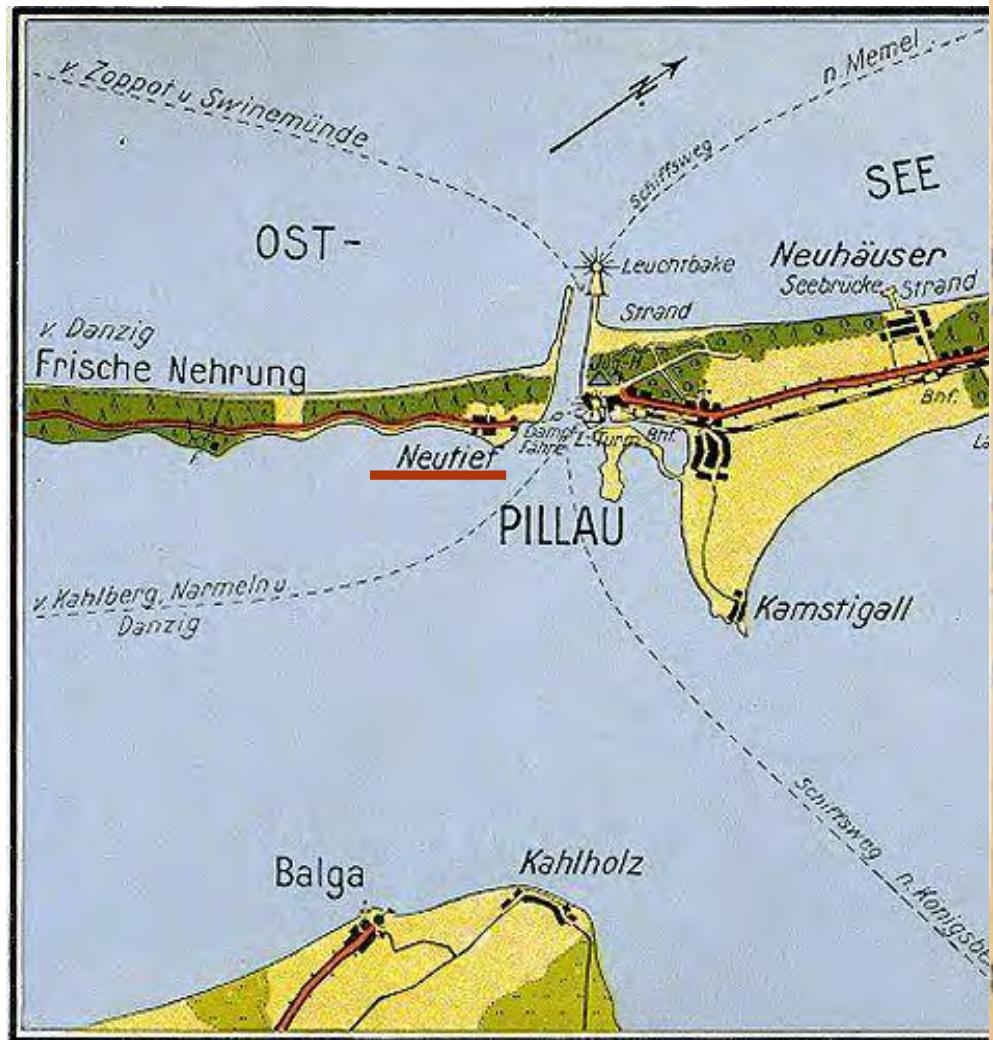
Pillau / Baltijsk

Flygtende på kajen 26. januar 1945

Havnen i Pillau

Flygtende på vandflyvepladsen Pillau-Neutief

**Flygtende på Frisches
Haff og Frische
Nehrung.**
**Man regner med, at
der kom 450.000
mennesker over isen.**

Krantor i Danzig (Gdansk)

WILHELM GUSTLOFF – KdF-skib

Luksuslineren "Monte Rosa" bragte i 2 omgange flygtninge til København og endte krigen her.

DEUTSCHE KRIEGSGRÄBERFÜRSORGE – 75 ÅR

PAUSE

Breslau / Wroclaw

Die Jahrhunderthalle, færdigbygget i 1913, kom i 2006
på UNESCO's verdensarvsliste

BRESLAUS GOTISKE RÅDHUS

Her er der udskænket øl siden 1303

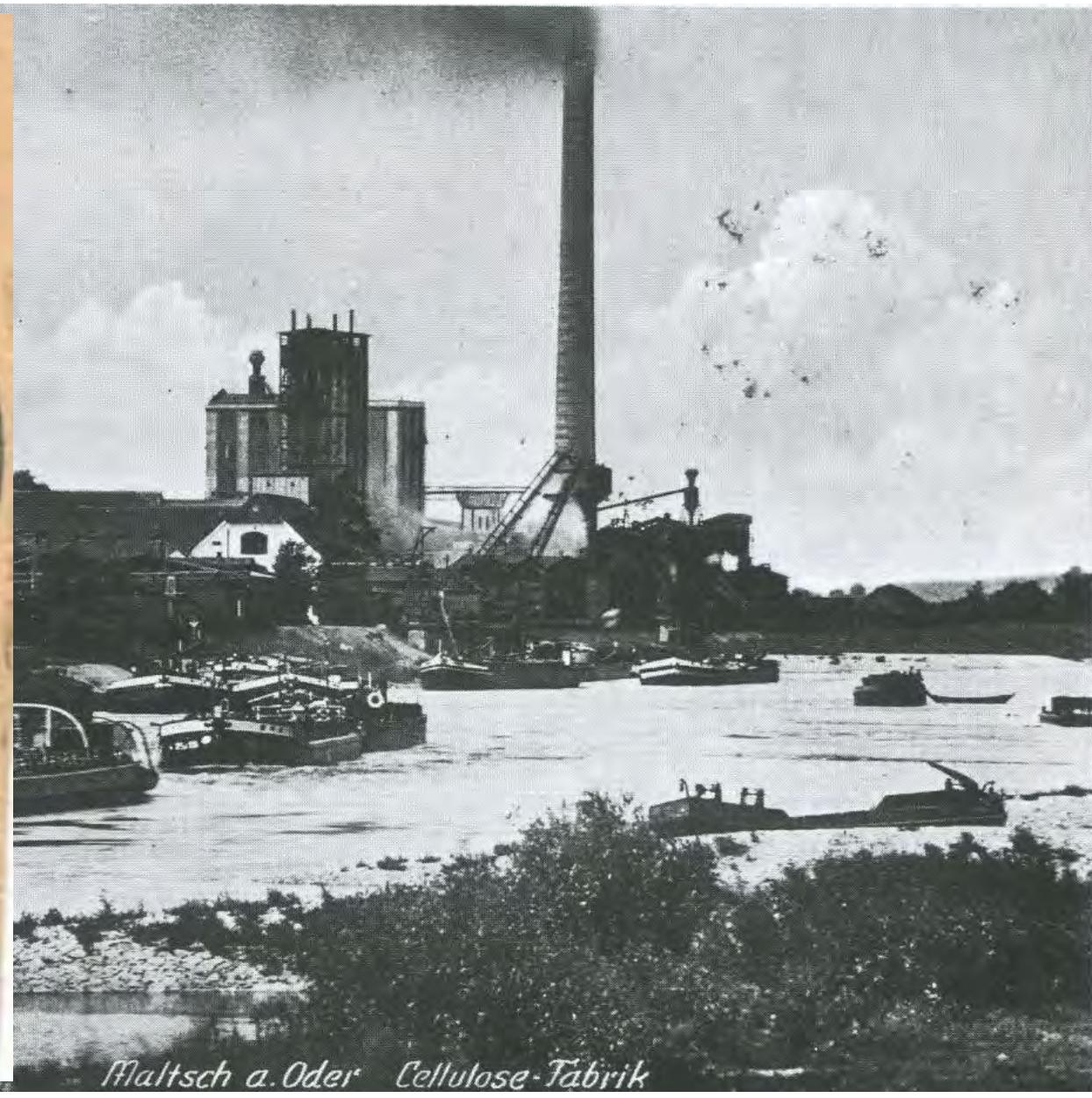

50

50

Deutsches Reich

Deutsches Reich

OLAWA

OPOLE

RACIBORZ

BRZEG

KOZLE

Gleiwitz / Gliwice

Starten på 2. Verdenskrig, da tyskerne natten til den 1. september fingerede et angreb på en tysk radiostation.

SS-soldater var klædt ud som polske modstandsfolk. Gleiwitz ligger i Oberschlesien og det skulle se ud som om det polske mindretal ville gøre oprør.

Over radioen blev der sendt følgende ud :
"Senderen befinner sig på polske hænder.
Frihedens time er kommet. Længe leve Polen".
Det fingerede angreb brugte Hitler som begrundelse for at angribe Polen.

DEUTSCHES REICH

REINHARD HEYDRICH
† 7. VI 1942 A 4. VI 1942

60
+440

BÖHMEN UND MAHREN

**Angrebet var sat i
scene af denne
herre, Reinhard
Heydrich**

**Hindenburg-mærke
stemplet i Hindenburg.
Byen hed oprindeligt
Zabrze, men fik den 21.
februar 1915 navnet
Hindenburg som en
æresbevisning over for den
gamle kriger.**

HINDENBURG

378 623

Die M. A. Winter Comp.
Winter Gebäude

RECO AUGUST 15 1917
Washington. D. C.

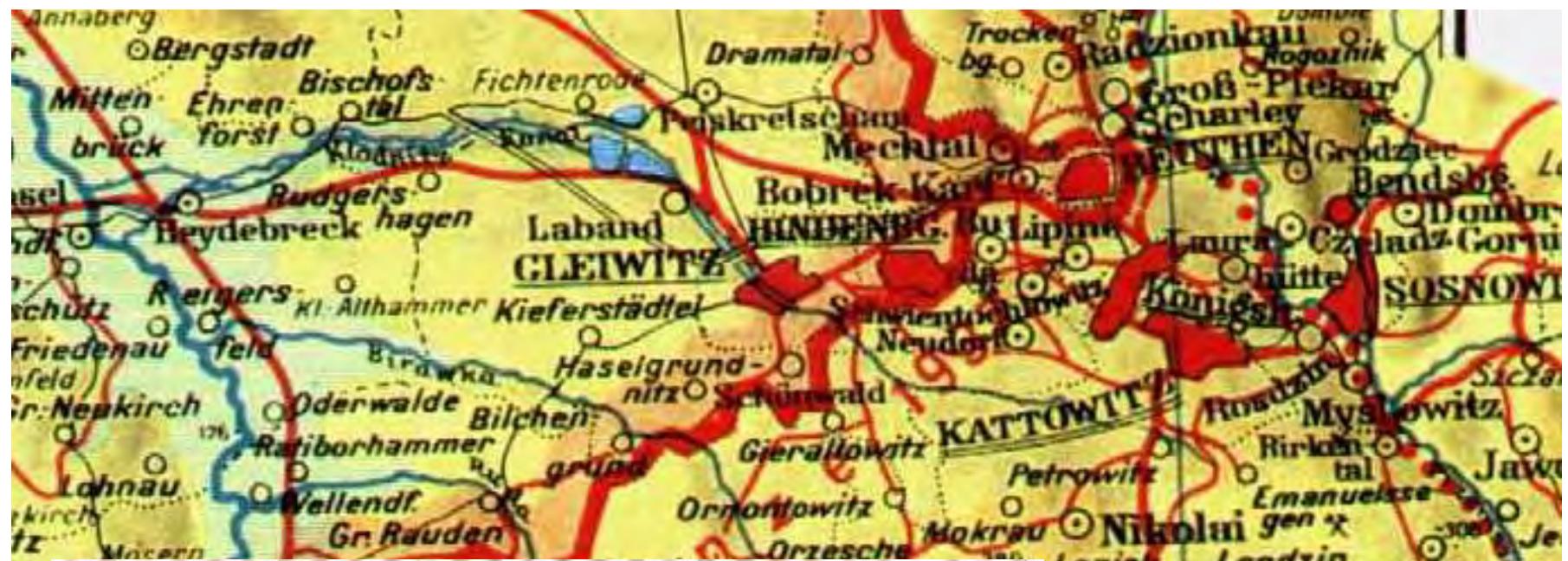
Franking
378 623

(frankirk.)

Nord Amerika

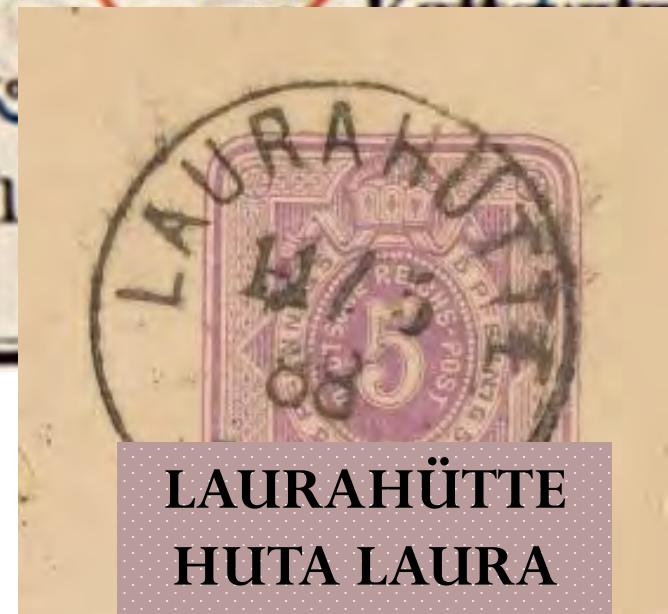
4.-

Königshütte / Chorzow

ANTONIENHÜTTE
WIREK

LAURAHÜTTE
HUTA LAURA

Hütten-Verwaltung
Laurahütte
Siemianowice
Poln. O.-Schl.
Firma

Brödrene Dahl, Jydsk Afteling,

Aarhuss.
=====
Danja/Dänemark.

KROLEWSKA HUTA – KÖNIGSHÜTTE   30.IX.26

Riesengebirge

Schneekoppe (Snezka)

Ferielandet med krophold

BAD WARMBRUNN (CIEPLICE ŚLĄSKIE-ZDROJ)

**Hjerte- og Basedowlideler
Gigt- og Iskias**

JEDLINA ZDROJ

POLANICA ZDROJ

KRUMMHÜBEL (KARPACZ)

BAD KUDOWA – KUDOWA ZDROJ

Bad Kudowa. Die Postkutsche mit Kurhotel Fürstenhof

Spindelmühle (Špindlerův Mlýn)

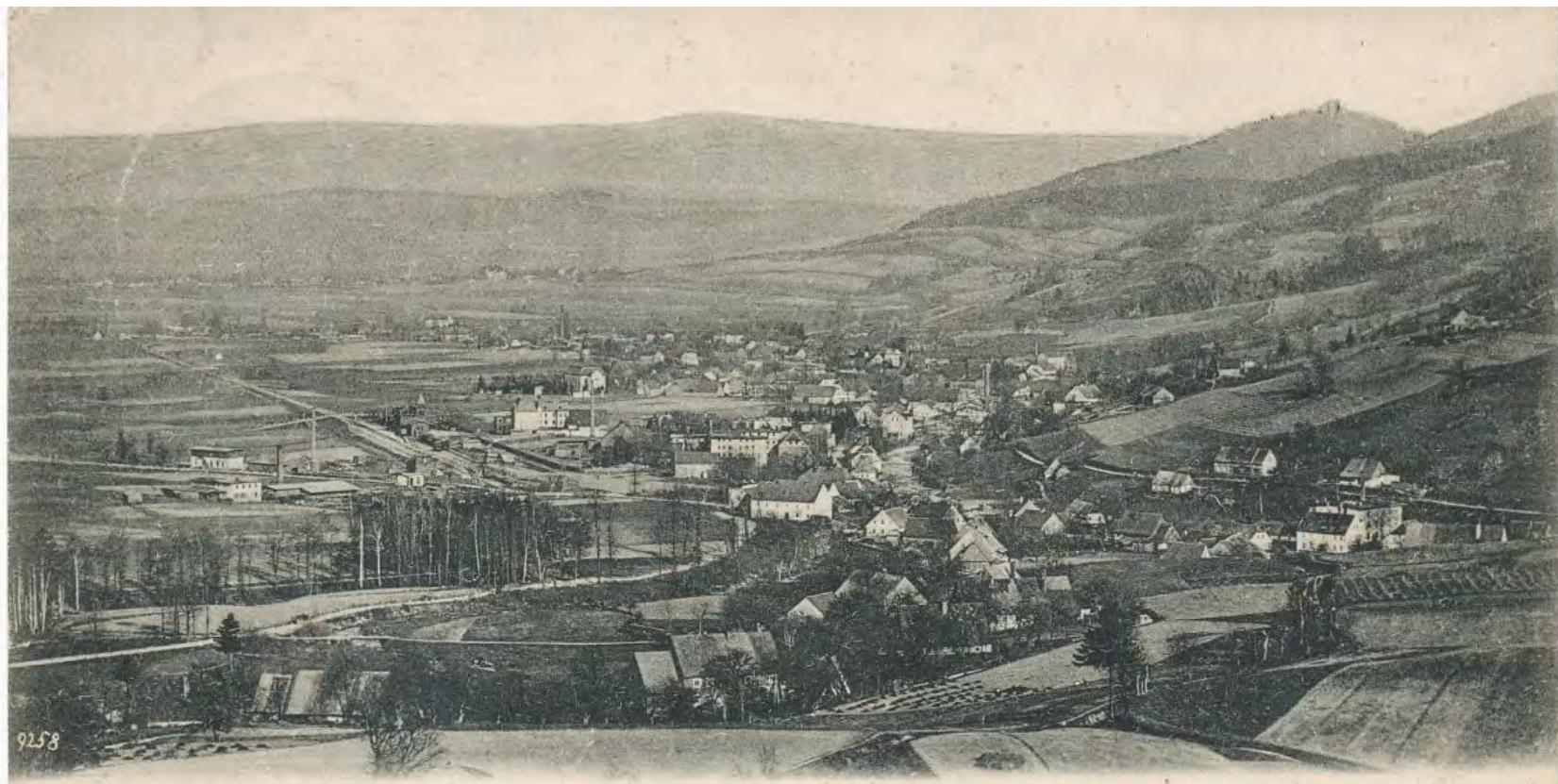
Harmsdorf u.K. 14/VII 18/7/21
Kare Hær Amtsmission
Døm og Døres Kære sendes
en hjerlelig Hilsen fra
min lene, Esa en mygge,
K'haa det indmarket
set Forlyning etc.
Vi har hænnygående
Geldhver i ob k' 1600
mønter, hvoregen raaaln
raa en 1 Døgtarne helle
Raan Toppen ca 1680m.
I ej haalende er alle ved
Svæt Kunns & kiget
Den dag.

Kunstverket
Max Leipelt
Hamburg
4146

Das Riesengebirge im Sommer.
Spindelmühle mit dem Elbgrund.

Landsbyen Spindelmühle for fodens af Schneekoppe.

Riesengebirge

"Sjælelig Lykønskning!"

Petersdorf vom Sandberg

17.2.1905.

Max Leipelt, Warmbrunn No. 1067

HIRSCHBERG - GRÜNTHAL

Gesetzlich geschützt

Postkarte.

Her F & Hansen

Helsingholm

Kastreb

HIRSCHBERG (JELENIA GORA) – SCHMIEDEBERG (KOWARY)

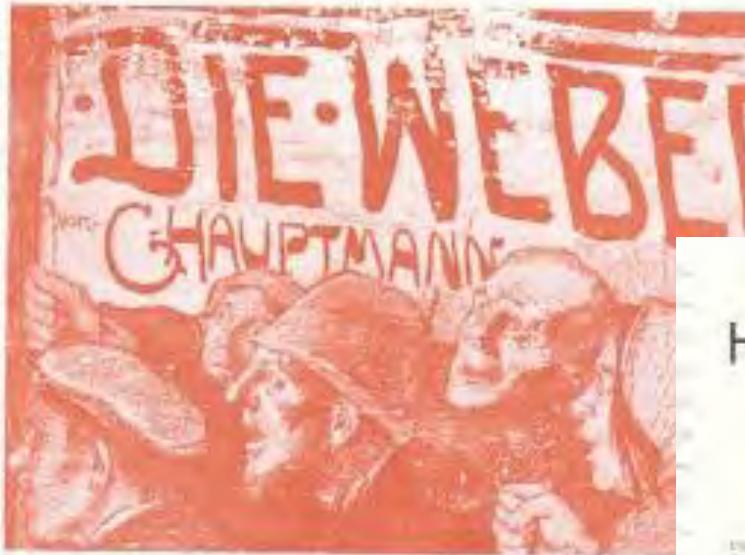
"RIESEN GebirgsBAHN"

Gerhart Hauptmann

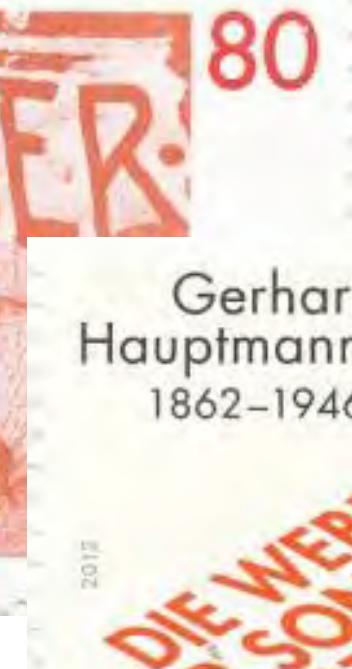
DEUTSCHE BUNDESPOST

80

Mærke udgivet i anledning af
Gerhart Hauptmanns 125. års
fødselsdag.

Skuespillet fra 1892 skildrer de
slesiske væveres opstand i 1844.

Gerhart
Hauptmann
1862-1946

2012

55

10

2

2

2

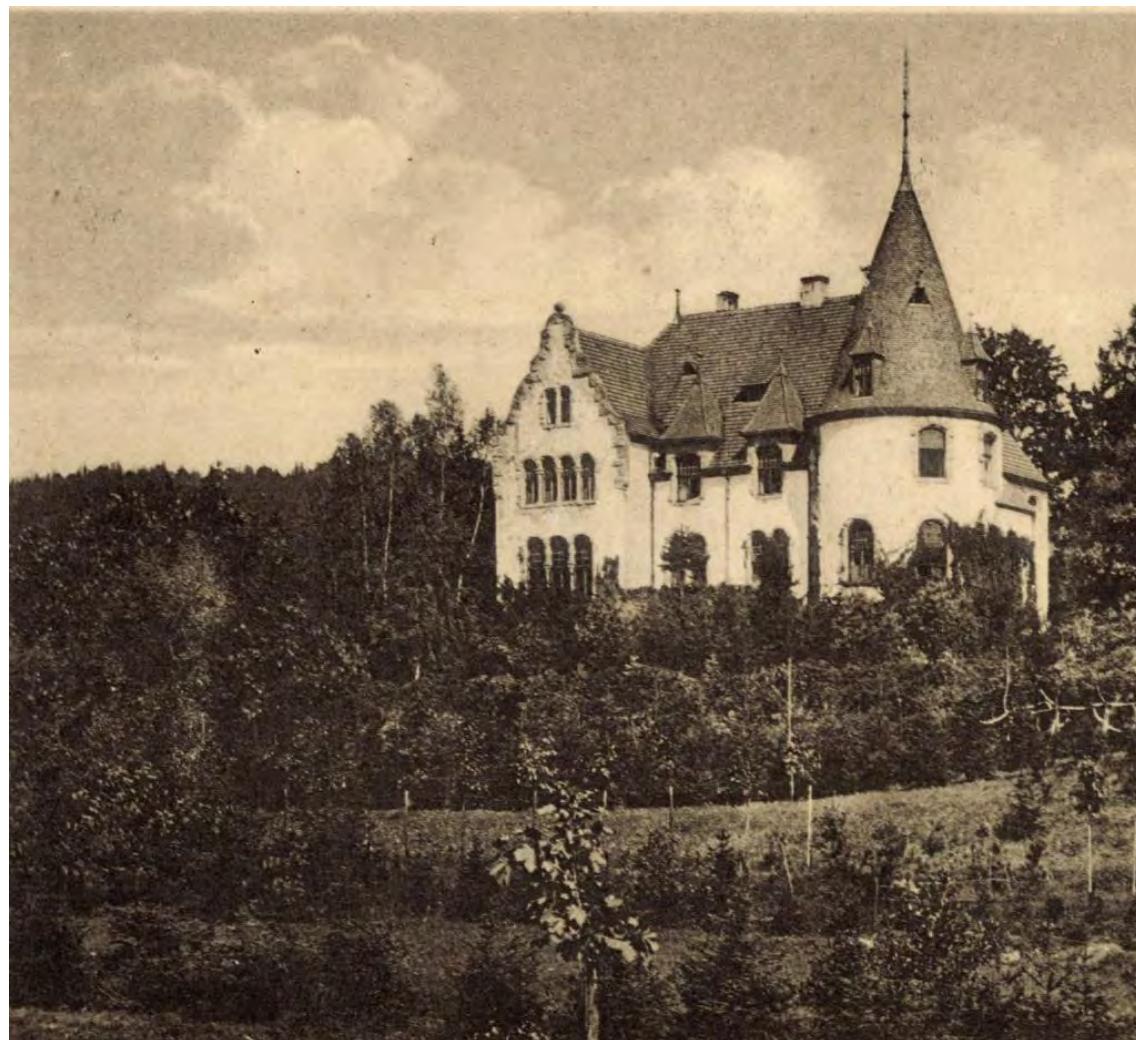
2

2

Mærke udgivet i 2012 i anledning
af Hauptmanns Nobelpris i 1912.

Boede hele sit liv i Riesengebirge.
Født i Bad Salzbrunn og levede i Schreiberhau
(Sklarska Poreba) og Agnetendorf (**Jagniatkow**)

AGNETENDORF IM RIESEN GebIRGE

Der Wiesensteine

**Hauptmanns bolig
"Wiesensteine"**

**Hauptmanns grav på
Hiddensee i
Østersøen**

Herkunftsgebiet	Flüchtlinge und Vertriebene
Ostbrandenburg	400.000
Ostpreußen	1.960.000
Pommern	1.430.000
Posen, Westpreußen, Danzig, Baltikum	1.160.000
Schlesien	3.200.000
Sudetenland	3.000.000
Jugoslawien, Rumänien, Ungarn	760.000

ach dem Ersten Weltkrieg verlorene Gebiete
ach dem Zweiten Weltkrieg verlorene Gebiete
innerdeutsche Grenze 1945 bis 1990
deutschland seit Oktober 1990
920 bis 1935 unter Völkerbund-Verwaltung,
947 bis 1956 autonom

ERINDRINGEN

Frimærker, der markerer
fordrivelse efter 10 og 20 år,
men ikke efter 30.
Men så igen efter 40 !

En traktat underskrevet den 5. august 1950 af lederne
af de fordrevnes organisationer.
"Retten til hjemstavn" er en af erklæringerne.

Mindesmærke opstillet i Mainz

ALLENSTEIN
MARIENBURG
TIESIT-DANZIG
MARIENWERDER
ELBING-LÖTZK
INSTERBURG
TRAKEHNEN
WALDENBURG
SCHNEIDERMÜHL
STETTIN-STOLP
LANDSBERG-W
KOLBERG-GLATZ
BRESLAU-RATI-
BOR-KÜSTRIN
BEUTHEN-GLO-
GAU-GLEIWITZ
WEISSE OPPELM
HIRSCHBERG
LEGNICA-SAGA
TANNENBERG
GORUT-KÜSLIN
RÜGENWALDE

Drucksache

Das ganze
Deutschland
soll es sein

Komitee Deutscher Osten
623 Ffm.-Höchst
Oeserstraße 39

Firma
Walter Kornhardt
Briefmarken

3 Hannover
Königstr 55

13-9-63

SUDETENDEUTSCHER TAG

NÜRNBERG

PFINGSTEN 1956

Hjemstavnsforeninger

Lindau/B 20.9.1980

FRIEDENS- NOBELPREIS

Bundeskanzler Willy Brandt

1972-74

Østaftalerne med Sovjetunionen, Polen, Tjekkoslovakiet.

ØSTPREUSSENS DELING

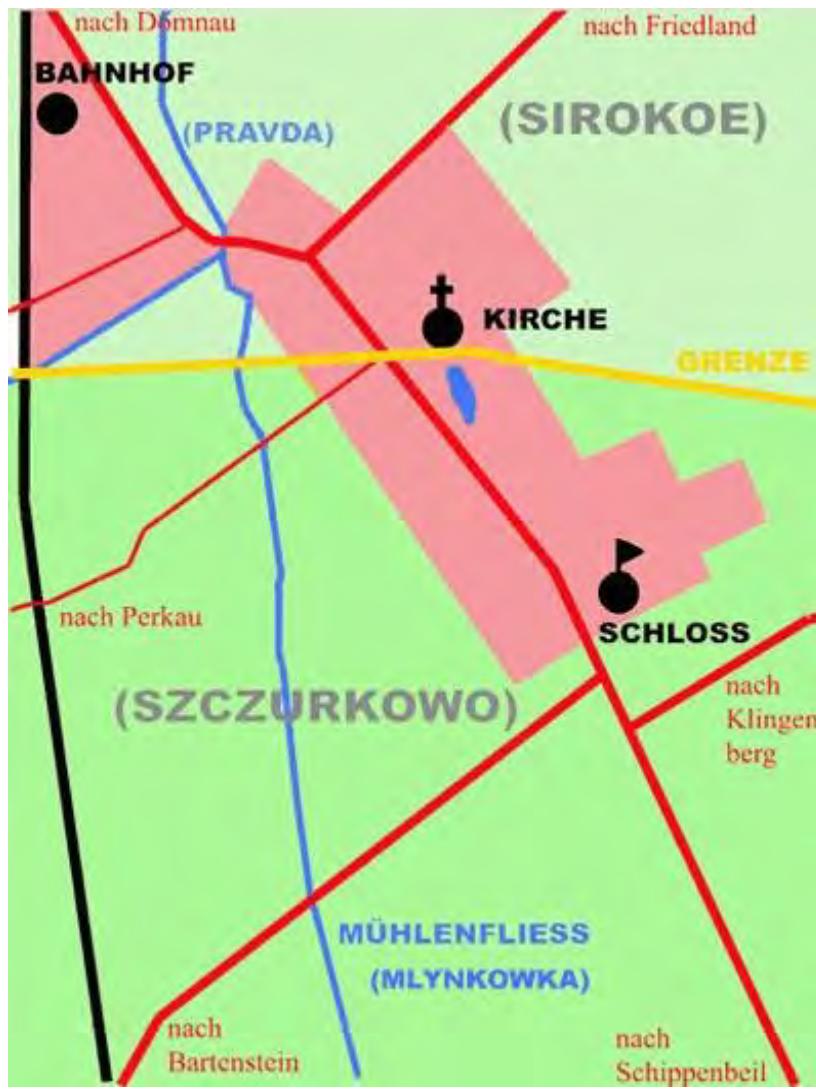

SCHOENBRUCH

Ostpreußen und östliches Westpreußen mit Frei

Slagtermester Prills hus, der stod i ingenmandsland på russisk side og blev fjernet i 1992.

Nationalsocialisternes "Germaniseringspolitik"
Schlesien 1936

SACRAU

ROSENGRUND

Nationalsocialisternes "Germaniseringspolitik"
Schlesien 1936

LESCHNITZ

BERGSTADT

Nationalsocialisternes "Germaniseringspolitik" Schlesien 1936

SCHIMISCHOW

HEUERSTEIN

BIELAWE

→ LINDENKRANZ

Censureret brev til Danmark, nok 16.8.1944 – stemplet i Lindenkranz

Nationalsocialisternes "Germaniseringspolitik"
Østpreussen 1938

STALLUPÖNEN

EBENRODE

Nationalsocialisternes "Germaniseringspolitik"
Østpreussen 1938

PILLKALLEN

SCHLOSSBERG

**TAK FOR AT I LYTTEDE
SPØRGSMÅL OG
KOMMENTARER ER
VELKOMNE**